

32002L0021

L 108/33

ÚRADNÝ VESTNÍK EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV

24.4.2002

SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY 2002/21/ES
zo 7. marca 2002
o spoločnom regulačnom rámci pre elektronické komunikačné siete a služby (rámcová smernica)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva a najmä na jej článok 95,

so zreteľom na návrh Komisie ⁽¹⁾,

so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a sociálneho výboru ⁽²⁾,

konajúc v súlade s postupom stanoveným v článku 251 zmluvy ⁽³⁾,

Kedže:

- (1) Súčasný regulačný rámec pre telekomunikácie zaznamenal úspech pri vytváraní podmienok pre účinnú hospodársku súťaž v telekomunikačnom sektore počas prechodu od monopolu k úplnej hospodárskej súťaži.
- (2) 10. novembra 1999 predložila Komisia Európskemu parlamentu, Rade, Hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru pre regióny oznámenie pod názvom „Smerom k novému rámcu pre elektronickú komunikačnú infraštruktúru a súvisiace služby — hodnotiaci správa za rok 1999“. V tomto oznámení Komisia hodnotila existujúci regulačný rámec pre telekomunikácie v súlade so svojimi povinnosťami podľa článku 8 smernice Rady 90/387/EHS z 28. júna 1990 o vytvorení vnútorného trhu pre telekomunikačné služby prostredníctvom otvoreného prístupu k sieti ⁽⁴⁾; toto oznámenie obsahovalo sériu návrhov politik pre nový regulačný rámec pre elektronickú komunikačnú infraštruktúru a súvisiace služby, ktoré boli predložené na verejnú poradu.
- (3) 26. apríla 2000 Komisia predložila Európskemu parlamentu, Rade, Hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru

regiónov oznámenie o výsledkoch verejnej porady hodnotiacej správy za rok 1999 a smeroch pre nový regulačný rámec. Toto oznámenie zhrnulo verejné porady a stanovilo niektoré kľúčové orientačné body na prípravu nového regulačného rámca pre elektronickú komunikačnú infraštruktúru a súvisiace služby.

- (4) Európska Rada v Lisabone z 23. a 24. marca 2000 zdôraznila potenciál prechodu k ekonomike založenej na digitálnych technológiách a znalostiach vo vzťahu k rastu, konkurencieschopnosti a vytváraniu pracovných miest. Zvlášť zdôraznila dôležitosť prístupu európskych podnikov a obyvateľov k nenákladnej, celosvetovej komunikačnej infraštruktúre a širokému rozsahu služieb.

- (5) Konvergencia telekomunikácií, médií a sektora informačných technológií znamená, že všetky prenosové siete a služby by mali byť zastrešované jedným regulačným rámcem. Tento regulačný rámec pozostáva z tejto smernice a štyroch špecifických smerníc: smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/20/ES zo 7. marca 2002 o oprávnení pre elektronické komunikačné siete a služby (Smernica o oprávnení) ⁽⁵⁾, smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/19/ES a Rady zo 7. marca 2002 o prístupe a prepojení elektronických komunikačných sietí a pridružených zariadení (Prístupová smernica) ⁽⁶⁾, smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/22/ES zo 7. marca 2002 o univerzálnej službe a právach užívateľa týkajúcej sa elektronických komunikačných sietí a služieb (Smernica o univerzálnej službe) ⁽⁷⁾ a smernice Európskeho parlamentu a Rady 97/66/ES z 15. decembra 1997 o spracovaní osobných údajov a ochrane súkromia v telekomunikačnom sektore, ⁽⁸⁾ (ďalej len „špecifické smernice“). Je potrebné oddeliť reguláciu prenosu od regulácie obsahu. Tento rámec sa preto nevzťahuje na obsah služieb poskytovaných prostredníctvom elektronických komunikačných sietí využívajúcich elektronické komunikačné služby, ako napr. vysielanie obsahu, finančné služby a niektoré služby informačnej spoločnosti, a preto nemá dopad na opatrenia prijaté na úrovni spoločenstva alebo na národnej úrovni vzhľadom na takéto služby, v súlade s právom spoločenstvo, aby sa podporila kultúrna a jazyková rôznorodosť a zaisťovala ochrana plurality médií. Na obsah televí

⁽¹⁾ Ú. v. ES C 365 E, 19.12.2000, s. 198 a Ú. v. ES C 270 E, 25.9.2001, s. 199.

⁽²⁾ Ú. v. ES C 123, 25.4.2001, s. 56.

⁽³⁾ Stanovisko Európskeho parlamentu z 1. marca 2001 (Ú. v. ES C 277, 1.10.2001, s. 91), spoločná pozícia Rady zo 17. septembra 2001 (Ú. v. ES C 337, 30.11.2001, s. 34) a rozhodnutie Európskeho parlamentu z 12. decembra 2001 (zatiaľ neuvverejnené v úradnom vestníku). Rozhodnutie Rady zo 14. februára 2002.

⁽⁴⁾ Ú. v. ES L 192, 24.7.1990, s. 1. Smernica zmenená a doplnená smernicou 97/51/ES Európskeho parlamentu a Rady (Ú. v. ES L 295, 29.10.1997, s. 23).

⁽⁵⁾ Pozri stranu 21 tohto úradného vestníka.

⁽⁶⁾ Pozri stranu 7 tohto úradného vestníka.

⁽⁷⁾ Pozri stranu 51 tohto úradného vestníka.

⁽⁸⁾ Ú. v. ES L 24, 30.1.1998, s. 1.

znehoprogramu sa vzťahuje smernica Rady 89/552/EHS z 3. októbra 1989 o koordinácii niektorých ustanovení zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení v členských štátoch, ktoré sa týkajú činnosti v oblasti televízneho vysielania ⁽¹⁾. Oddelenie regulácie prenosu a regulácie obsahu nemá vplyv na zohľadnenie ich vzájomného prepojenia najmä s cieľom zabezpečenia plurality médií, kultúrnej rozmanitosti a ochrany spotrebiteľa.

- (6) Audiovizuálna politika a regulácia obsahu sa realizujú v súlade s cieľmi vo všeobecnom záujme ako je sloboda prejavu, pluralita médií, nestrannosť, kultúrna a jazyková rozmanitosť, sociálne dopady, ochrana spotrebiteľa a ochrana menších. Oznámenie Komisie „Princípy a usmernenia pre audiovizuálnu politiku spoločenstva v digitálnom veku“ a závery Rady zo 6. júna 2000, ktorými uvítala toto oznámenie, stanovili kľúčové opatrenia spoločenstva na vykonávanie jeho audiovizuálnej politiky.
- (7) Ustanovenia tejto smernice a špecifických smerníc nemajú vplyv na možnosť každého členského štátu podniknúť opatrenia potrebné na zabezpečenie ochrany svojich základných bezpečnostných záujmov, na zabezpečenie ochrany verejnej politiky a verejnej bezpečnosti a na umožnenie vyšetrovania, odhalenia a postihu trestných činov, vrátane vytvorenia osobitných a primeraných povinností daných národným regulačným orgánom pre poskytovateľov elektronických komunikačných služieb.
- (8) Táto smernica sa nevzťahuje na zariadenia v rozsahu pôsobnosti smernice Európskeho parlamentu a Rady 1999/5/ES z 9. marca 1999 o rádiovom zariadení a koncových telekomunikačných zariadeniach a o vzájomnom uznávaní ich zhody ⁽²⁾, ale vzťahuje sa na spotrebiteľské zariadenia používané pre digitálnu televíziu. Pre regulátorov je dôležité podporovať vzájomnú spoluprácu prevádzkovateľov siete a výrobcov koncových zariadení, a to s cieľom uľahčiť telesne postihnutým užívateľom prístup k elektronickým komunikačným službám.
- (9) Služby informačnej spoločnosti sú predmetom smernice Európskeho parlamentu a Rady 2000/31/ES z 8. júna 2000 o určitých právnych aspektoch služieb informačnej spoločnosti na vnútornom trhu, najmä o elektronickom obchode (Smernica o elektronickom obchode) ⁽³⁾.
- (10) Definícia „služba informačnej spoločnosti“ uvedená v článku 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 98/34/ES z 22. júna 1998 o postupe pri poskytovaní informácií v oblasti technických noriem a predpisov ⁽⁴⁾, zahŕňa široký rozsah ekonomických činností vykonávaných v režime on-line. Pre väčšinu z týchto činností neplatia ustanovenia tejto smernice, pretože nie sú založené úplne alebo zväčša na prenose signálov elektronických komunikačných sietí. Pre služby hlasovej telefónie a prenosu elektronickej pošty platí táto smernica. Jeden podnik, napríklad poskytovateľ služieb Internetu, môže ponúkať elektronické komunikačné služby, ako prístup na Internet a služby, na ktoré sa nevzťahuje táto smernica, ako napríklad poskytovanie webového obsahu.
- (11) V súlade s princípom oddelenia regulačných a prevádzkových funkcií by mali členské štáty zaručovať nezávislosť národného regulačného orgánu alebo orgánov s ohľadom na zabezpečenie nestrannosti ich rozhodnutí. Táto požiadavka nezávislosti nemá vplyv na inštitucionálnu nezávislosť a ústavné záväzky členských štátov, alebo na princíp neutrality pokiaľ ide o pravidlá členských štátov týkajúce sa systému vlastníctva majetku stanoveného v článku 295 zmluvy. Národné regulačné orgány by mali vlastniť všetky potrebné prostriedky z hľadiska personálu, odbornosti a finančných prostriedkov na vykonávanie svojich úloh.
- (12) Každý subjekt dotknutý rozhodnutím národného regulačného orgánu by mal mať právo odvolať sa k orgánu nezávislému na zainteresovaných stranách. Týmto orgánom môže byť súd. Okrem toho každý podnik, ktorý považuje vybavenie svojej žiadosti o udelenie práv na inštaláciu zariadení za postup, ktorý je v rozpore s princípmi stanovenými v tejto smernici, by mal mať oprávnenie odvolať sa voči takémuto rozhodnutiu. Tento postup odvolania nemá dopad na rozdelenie kompetencií v národnom súdnom systéme a na práva právnických osôb alebo fyzických osôb podľa vnútroštátnych právnych predpisov.
- (13) Národné regulačné orgány potrebujú zhromaždiť informácie od subjektov na trhu s cieľom účinného vykonávania svojich úloh. Takéto informácie môžu tiež byť zhromažďované v mene Komisie, aby Komisia mohla plniť svoje úlohy podľa práva spoločenstva. Žiadosti o informácie by mali byť primerané a nemali by predstavovať pre podniky neprimerané bremeno. Informácie zhromaždené

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 298, 17.10.1989, s. 23. Smernica zmenená a doplnená smernicou 97/36/ES Európskeho parlamentu a Rady (Ú. v. ES L 202, 30.7.1997, s.60).

⁽²⁾ Ú. v. ES L 91, 7.4.1999, s. 10.

⁽³⁾ Ú. v. ES L 178, 17.7.2000, s. 1.

⁽⁴⁾ Ú. v. ES L 204, 21.7.1998, s. 37. Smernica zmenená a doplnená smernicou 98/48/ES (Ú. v. ES L 217, 5.8.1998, s. 18).

- národnými regulačnými orgánmi by mali byť verejne dostupné, pokiaľ nejde o dôverné informácie podľa národných pravidiel o verejnom prístupe k informáciám a podľa vnútroštátneho práva a práva spoločenstva o obchodnom tajomstve.
- (14) Informácie považované národným regulačným orgánom za dôverné podľa vnútroštátnych právnych predpisov alebo predpisov spoločenstva o obchodnom tajomstve, môžu byť vymieňané len s Komisiou a inými národnými regulačnými orgánmi v prípade nevyhnutnej potreby takejto výmeny, s cieľom uplatňovania ustanovení tejto smernice a špecifických smerníc. Vymieňať by sa mali len informácie relevantné a primerané účelu takejto výmeny.
- (15) Je dôležité, aby sa národné regulačné orgány pred prijatím konečného rozhodnutia poradili o navrhovaných rozhodnutiach so všetkými zainteresovanými stranami a zohľadnili ich pripomienky. Národné regulačné orgány by mali informovať Komisiu a ostatné národné regulačné orgány o konkrétnych návrhoch rozhodnutí a poskytnúť im tak možnosť pripomienkovania, aby sa predišlo nepriaznivému vplyvu rozhodnutí na jednotný trh alebo na iné ciele Zmluvy na národnej úrovni. Pre národné regulačné orgány je vhodné, aby sa so zainteresovanými stranami poradili o všetkých návrhoch opatrení ovplyvňujúcich obchodovanie medzi členskými štátmi. Prípady, kedy platia postupy uvedené v článku 6 a 7 sú definované v tejto smernici a špecifických smerniciach. Komisia by mala mať možnosť, po poradách s Komunikačným výborom, vyžadovať od národného regulačného orgánu stiahnutie navrhovaného opatrenia, ak ide o definovanie relevantných trhov alebo možného určenia alebo neurčenia podnikov s významným vplyvom na trhu a ak by takéto rozhodnutie vytvorilo prekážky jednotnému trhu alebo by nebolo kompatibilné s právom spoločenstva a hlavne s cieľmi politiky, ktoré by mali plniť národné regulačné orgány. Tento postup nemá vplyv na notifikačný postup daný smernicou 98/34/ES a práva Komisie podľa zmluvy vzťahujúce sa k porušovaniu práva spoločenstva.
- (16) Národné regulačné orgány by mali mať harmonizovanú sústavu cieľov a princípov a mali by v prípade potreby pri vykonávaní svojich úloh podľa tohto regulačného rámca koordinovať svoje opatrenia s regulačnými orgánmi v iných členských štátoch.
- (17) Činnosti národných regulačných orgánov ustanovených podľa tejto smernice a špecifických smerníc, prispievajú k naplneniu širších politík v oblastiach kultúry, zamestnanosti, životného prostredia, sociálnej súdržnosti a plánovania rozvoja krajiny a miest.
- (18) Povinnosť členských štátov zabezpečiť, aby národné regulačné orgány čo možno najviac zohľadnili potrebu vytvorenia technologicky neutrálnej regulácie, t. j. regulácie, ktorá neukladá ani nediskriminuje používanie konkrétneho typu technológie, nevyklučuje prijatie primeraných opatrení na podporu niektorých špecifických služieb v oprávnených prípadoch, ako napríklad digitálnej televízie ako prostriedku pre zvýšenie efektívnosti využívania spektra.
- (19) Rádiové frekvencie sú podstatným vstupom pre elektronické komunikačné služby založené na bezdrôtovom prenášaní signálov a, pokiaľ sa týkajú takýchto služieb, mali by byť preto pridelované národnými regulačnými orgánmi podľa sústavy harmonizovaných cieľov a princípov riadiacich ich činnosť ako aj objektívnych, transparentných a nediskriminačných kritérií berúc do úvahy demokratické, sociálne, jazykové a kultúrne záujmy vzťahujúce sa k používaniu frekvencie. Je dôležité, aby pridelovanie a priradovanie rádiových frekvencií bolo riadené čo najefektívnejšie. Prenos rádiových frekvencií môže byť účinným nástrojom zvýšenia efektívneho využívania spektra, pokiaľ existuje dostatočná ochrana verejného záujmu, najmä potreba zabezpečenia transparentnosti a regulačného dozoru nad takýmito prenosmi. Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 676/2002/ES zo 7. marca 2002 o regulačnom rámci pre politiku rádiového frekvenčného spektra v Európskom spoločenstve (Rozhodnutie o rádiovom spektre) ⁽¹⁾ vytvára rámec pre harmonizáciu rádiových frekvencií a opatrenia podniknuté podľa tejto smernice by mali sledovať uľahčenie realizácie prác podľa uvedeného rozhodnutia.
- (20) Prístup k číslovacím zdrojom na základe transparentného, objektívneho a nediskriminačného kritéria je predpokladom pre podniky, aby sa mohli zúčastniť na hospodárskej súťaži v sektore elektronických komunikácií. Všetky prvky národného číslovacieho plánu by mali byť spravované národnými regulačnými orgánmi, vrátane kódov-bodov (point-codes) používaných pri adresovaní v sieti. Komisia môže prijať technické vykonávacie opatrenia využívajúce svoje právomoci ak je potrebná harmonizácia zdrojov číslovania v spoločenstve na podporu rozvoja celoeurópskych služieb. Ak je uvedený postup vhodný na zabezpečenie úplnej interoperability služieb, členské štáty by mali koordinovať svoje národné postoje podľa Zmluvy v medzinárodných organizáciách a fórach, kde sa prijímajú rozhodnutia týkajúce sa číslovania. Ustanovenia tejto smernice nevytvárajú žiadne nové oblasti zodpovednosti pre národné regulačné orgány v oblasti mien a adries v Internete.

⁽¹⁾ Pozri stranu 1 tohto úradného vestníka.

- (21) Členské štáty môžu používať okrem iného súťažne orientované alebo komparatívne postupy výberu pri prúde rádiových frekvencií ako aj čísel s výnimočnou ekonomickou hodnotou. Pri realizácii takých postupov by mali národné regulačné orgány zohľadňovať ustanovenia článku 8.
- (22) Mala by byť zabezpečená existencia včasných, nediskriminačných a transparentných postupov udeľovania práv na inštaláciu zariadení, aby boli zaručené podmienky pre spravodlivú a účinnú hospodársku súťaž. Táto smernica nemá vplyv na vnútroštátne právne predpisy týkajúce sa vyvlastnenia alebo využívania majetku, bežného vykonávania vlastníckych práv, bežného využívania verejných domén alebo princíp neutrality vzhľadom na pravidlá členských štátov, ktorými sa riadi systém vlastníctva majetku.
- (23) Zdieľanie zariadení môže byť prínosom pre plánovanie miest, verejné zdravie alebo environmentálne aspekty a malo by byť podporované národnými regulačnými orgánmi na základe dobrovoľných dohôd. V prípadoch, keď podniky nemajú prístup k realizovateľným alternatívam, môže byť vhodné povinné zdieľanie zariadení alebo majetku. Okrem iného ide o: fyzické zdieľanie a zdieľanie vedení, budov, stožiarov, antén alebo anténnych systémov. Povinné zdieľanie zariadení alebo majetku by malo byť podnikom uložené len po dôkladnej verejnej porade.
- (24) Ak sa od mobilných prevádzkovateľov požaduje zdieľanie veží alebo stožiarov z dôvodov životného prostredia, takéto nariadené zdieľanie môže viesť k zníženiu úrovne maximálneho prenosového výkonu povoleného pre každého prevádzkovateľa z dôvodov verejného zdravia a toto naopak môže nútiť prevádzkovateľov k inštalácii ďalších prenosových miest na zabezpečenie celoštátneho pokrytia.
- (25) Za určitých okolností existuje potreba povinností *ex-ante* s cieľom rozvoja súťaže na trhu. Definícia významného vplyvu na trhu daná v smernici Európskeho parlamentu a Rady 97/33/ES z 30. júna 1997 o prepájaní v telekomunikáciách vzhľadom na zabezpečenie univerzálnej služby a interoperability prostredníctvom uplatňovania princípov otvorenej siete (ONP) ⁽¹⁾ sa ukázala ako účinná v počiatočných fázach otvárania trhu ako prah pre povinnosti *ex-ante*, teraz sa však musí prispôsobiť komplexnejším a dynamickejším trhom. Z tohto dôvodu je definícia uvádzaná v tejto
- smernici ekvivalentná s pojmom dominancie, ako je definovaný v precedentnom práve Súdneho dvora a Súdu prvej inštancie Európskych spoločenstiev.
- (26) V prípade dvoch alebo viacerých podnikov môže byť zistené využívanie dominantného postavenia na trhu nielen tam, kde existuje štrukturálne alebo iné prepojenie medzi týmito podnikmi ale aj vtedy, keď štruktúra príslušného trhu vedie ku koordinovaným vplyvom, t. j. podporuje spoločné alebo súbežné protikonkurenčné správanie na trhu.
- (27) Je dôležité, aby sa povinnosti *ex-ante* ukladali len v prípadoch neúčinnnej hospodárskej súťaže, t. j. na trhoch, kde existuje jeden alebo viaceré podniky s významným vplyvom na trhu a keď nie sú opravné prostriedky vnútroštátneho práva a súťažného práva Spoločenstva dostatočné na vyriešenie problému. Je preto potrebné, aby Komisia v súlade s princípmi súťažného práva pre národné regulačné orgány vypracovala pokyny na úrovni spoločenstva, v súlade s princípmi súťažného práva, ktoré budú slúžiť pre národné regulačné orgány pri hodnotení účinnosti hospodárskej súťaže na danom trhu a pri hodnotení významného vplyvu na trhu. Národné regulačné orgány by mali analyzovať, či v danom výrobnom alebo službovom sektore existuje efektívna hospodárska súťaž v danej geografickej oblasti, ktorou môže byť celé územie alebo časť územia členského štátu alebo susediace časti územia členských štátov posudzované spolu. Analýza efektívnej hospodárskej súťaže by mala zahŕňať analýzu o tom, či na danom trhu bude perspektívne hospodárska súťaž alebo či pretrváva nedostatočne efektívna hospodárska súťaž. Tieto pokyny sa budú venovať aj problematike novo vznikajúcich trhov, kde má vedúci subjekt na trhu *de facto* významný vplyv, nemali by sa však naň vzťahovať neprimerané povinnosti. Komisia by mala pravidelne prehodnocovať uvedené pokyny, aby zabezpečila ich primeranosť pre rýchlo sa rozvíjajúci trh. Národné regulačné orgány budú potrebovať vzájomnú spoluprácu v prípade nadnárodného charakteru relevantného trhu.
- (28) Pri určovaní prípadného významného vplyvu podniku na špecifickom trhu by mali národné regulačné orgány konať v súlade s právom Spoločenstva a čo najviac zohľadňovať pokyny Komisie.
- (29) Spoločenstvo a členské štáty prevzali záväzky týkajúce sa noriem a regulačného rámca telekomunikačných sietí a služieb vo Svetovej obchodnej organizácii.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 199, 26.7.1997, s. 32. Smernica zmenená a doplnená smernicou 98/61/ES (Ú. v. ES L 268, 3.10.1998, s. 37).

- (30) Normalizácia by mala zostať primárne procesom riadeným trhom. Môžu však nastať situácie, keď je vhodné vyžadovať zhodu so špecifickými normami na úrovni spoločenstva na zabezpečenie interoperability na jednotnom trhu. Na národnej úrovni platia pre členské štáty ustanovenia smernice 98/34/ES. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 95/47/ES z 24. októbra 1995 o používaní noriem na prenos televíznych signálov⁽¹⁾ nenariadovала žiadne špecifické požiadavky na systém prenosu digitálnej televízie alebo služby. Prostredníctvom „Digital Video Broadcasting Group“ vyvinuli subjekty na európskych trhoch rodinu televíznych prenosových systémov, ktoré boli normalizované Európskym inštitútom pre normalizáciu v telekomunikáciách (ETSI) a stali sa odporúčaniami Medzinárodnej telekomunikačnej únie. Každé rozhodnutie o povinnom vykonávaní takýchto noriem by malo nasledovať až po dôkladnej verejnej porade. Normalizačné postupy podľa tejto smernice nemajú vplyv na ustanovenia smernice 1999/5/ES, smernice Rady 73/23/EHS z 19. februára 1973 o elektrických priemyselných zariadeniach na používanie v určitých hraniciach napätia⁽²⁾ a smernice Rady 89/336/EHS z 3. mája 1989 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa elektromagnetickej kompatibility⁽³⁾.
- (31) Interoperabilita digitálnych interaktívnych televíznych služieb a rozšírených zariadení digitálnej televízie na spotrebiteľskej úrovni by sa mala podporovať s cieľom zabezpečenia voľného pohybu informácií, plurality médií a kultúrnej rozmanitosti. Spotrebiteľia by mali mať možnosť prijímať, bez ohľadu na režim prenosu, všetky služby digitálnej televízie berúc do úvahy technologickú neutralitu, budúci technologický pokrok a potrebu podporovania nástupu digitálnej televízie a stav hospodárskej súťaže na trhoch služieb digitálnej televízie. Prevádzkovatelia platformy digitálnej interaktívnej televízie by sa mali snažiť o zavedenie otvoreného rozhrania API (aplikačné programové rozhranie), ktoré zodpovedá normám alebo špecifikáciám prijatými európskymi normalizačnými organizáciami. Prechod od existujúcich rozhraní API k novým otvoreným rozhraniám API by mal byť podporovaný a organizovaný napríklad pomocou memoranda o porozumení medzi všetkými významnými subjektami na trhu. Otvorené rozhrania API uľahčujú interoperabilitu, t. j. prenositeľnosť interaktívneho obsahu medzi mechanizmami doručovania a plnú funkčnosť tohto obsahu na rozšírených zariadeniach digitálnej televízie. Je však potrebné neobmedzovať funkčnosť prijímacích zariadení a chrániť ich pred zlomyselnými útokmi, napríklad pred vírusmi.
- (32) V prípade sporu medzi podnikmi v jednom členskom štáte v oblasti, ktorej sa týka táto smernica alebo špecifické smernice, napríklad týkajúceho sa povinností prístupu a prepojenia alebo prostriedkov prenosu zoznamov účastníkov, mala by mať dotknutá strana, ktorá konala v dobrej viere no nedosiahla však dohodu, možnosť obrátiť sa na národný regulačný orgán s požiadavkou o urovanie sporu. Národné regulačné orgány by mali mať možnosť rozhodnúť spor zúčastnených strán. Zásah národných regulačných orgánov pri riešení sporu medzi podnikmi poskytujúcimi elektronické komunikačné siete alebo služby v členskom štáte, by mal sledovať zabezpečenie zhody s povinnosťami vyplývajúcimi z tejto smernice alebo špecifických smerníc.
- (33) Okrem právnej pomoci podľa vnútroštátnych právnych predpisov alebo právnych predpisov Spoločenstva je potrebný jednoduchý postup iniciovaný na žiadosť ktorejkoľvek strany sporu, týkajúci sa vyriešenia cezhraničných sporov, ktoré nie sú v kompetencii jedného národného regulačného orgánu.
- (34) „Výbor ONP“ zriadený podľa článku 9 smernice 90/387/EHS a „Licenčný výbor“ zriadený podľa článku 14 smernice Európskeho parlamentu a Rady 97/13/ES z 10. apríla 1997 o spoločnom rámci pre všeobecné oprávnenia a individuálne licencie v oblasti telekomunikačných služieb by sa mali nahradiť⁽⁴⁾ jedným výborom.
- (35) Národné regulačné orgány a národné úrady na ochranu hospodárskej súťaže by si mali navzájom poskytovať informácie potrebné na splnenie ustanovení tejto smernice a špecifických smerníc, aby bola možná ich úplná vzájomná spolupráca. Pokiaľ ide o vymieňané informácie, prijímajúca organizácia by mala zabezpečiť rovnakú úroveň dôveryhodnosti ako organizácia poskytujúca informácie.
- (36) Komisia naznačila svoj zámer ustanoviť skupinu európskych regulátorov pre elektronické komunikačné siete a služby, ktorá by vytvorila vhodný mechanizmus na podporu spolupráce a koordinácie národných regulačných orgánov s cieľom podpory rozvoja vnútorného trhu pre elektronické komunikačné siete a služby a snažila sa o jednotné uplatňovanie ustanovení tejto smernice a špecifických smerníc vo všetkých členských štátoch najmä v oblastiach, v ktorých vnútroštátne právne predpisy vykonávajúce právo spoločenstva, dáva národným regulačným orgánom značné voľné právomoci pri uplatňovaní relevantných predpisov.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 281, 23.11.1995, s. 51.

⁽²⁾ Ú. v. ES L 77, 26.3.1973, s. 29.

⁽³⁾ Ú. v. ES L 139, 23.5.1989, s. 19.

⁽⁴⁾ Ú. v. ES L 117, 7.5.1997, s. 15.

(37) Od národných regulačných orgánov by mala byť vyžadovaná vzájomná spolupráca a spolupráca s Komisiou transparentným spôsobom, aby bola zabezpečená jednotné uplatňovanie ustanovení tejto a špecifických smerníc vo všetkých členských štátoch. Táto spolupráca by sa mohla realizovať, okrem iného, v Komunikačnom výbore alebo v skupine pozostávajúcej z európskych regulátorov. Členské štáty by mali rozhodnúť, ktoré orgány budú predstavovať národné regulačné orgány na účely tejto smernice a špecifických smerníc.

(38) Opatrenia, ktoré by mohli ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi predstavujú opatrenia, ktoré môžu mať priamy alebo nepriamy, skutočný alebo potenciálny vplyv, na charakter obchodu medzi členskými štátmi spôsobom, ktorý by mohol vytvoriť prekážky pre jednotný trh. Medzi ne patria opatrenia, ktoré majú významný dopad na prevádzkovateľov alebo užívateľov v iných členských štátoch a obsahujú, okrem iného, opatrenia ovplyvňujúce ceny pre užívateľov v iných členských štátoch; opatrenia ovplyvňujúce schopnosť podniku založeného v inom členskom štáte poskytovať elektronickú komunikačnú službu a najmä opatrenia ovplyvňujúce schopnosť ponúkať nadnárodné služby; a opatrenia ovplyvňujúce štruktúru trhu alebo prístup, ktoré majú spätný účinok na podniky v iných členských štátoch.

(39) Ustanovenia tejto smernice by mali byť pravidelne revidované najmä s ohľadom na stanovenie potreby zmeny na základe meniacich sa technologických a trhových podmienok.

(40) Opatrenia potrebné na vykonávanie tejto smernice by mali byť prijaté podľa rozhodnutia Rady 1999/468/ES z 28. júna 1999, ktorým sa ustanovuje postup na uplatňovanie vykonávacích právomocí delegovaných na Komisiu⁽¹⁾.

(41) Pretože ciele navrhovaných opatrení, a to dosiahnutie harmonizovaného rámca regulácie elektronických komunikačných služieb, elektronických komunikačných sietí, pridružených zariadení a súvisiacich služieb nemôžu dostatočne dosiahnuť členské štáty a môžu sa preto z dôvodu rozsahu a dôsledkov lepšie dosiahnuť na úrovni spoločenstva, môže Spoločenstvo prijať opatrenia podľa princípu subsidiarity, stanoveného v článku 5 zmluvy. Podľa princípu proporcionality, ako je stanovený v uvedenom článku, táto smernica nejde nad rámec potrebný na dosiahnutie týchto cieľov.

(42) Niektoré smernice a rozhodnutia v tejto oblasti by sa mali zrušiť.

(43) Komisia by mala monitorovať prechod od existujúceho rámca k novému rámcu a najmä v primeranom čase predložiť návrh na zrušenie nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 2887/2000 z 18. decembra 2000 o uvoľnenom prístupe k účastníckemu vedeniu⁽²⁾,

PRIJALA TÚTO SMERNICU:

KAPITOLA I

ROZSAH PÔSOBNOSTI, CIEĽ A DEFINÍCIE

Článok 1

Rozsah pôsobnosti a cieľ

1. Táto smernica vytvára harmonizovaný rámec na reguláciu elektronických komunikačných služieb, elektronických komunikačných sietí, pridružených zariadení a pridružených služieb. Stanovuje úlohy národných regulačných orgánov a vytvára sústavu postupov na zabezpečenie harmonizovaného uplatňovanie regulačného rámca v celom Spoločenstve.

2. Táto smernica a špecifické smernice nemajú vplyv na povinnosti uložené podľa vnútroštátneho práva v súlade s právom Spoločenstva alebo podľa práva spoločenstva vzhľadom na služby poskytované pomocou elektronických komunikačných sietí a služieb.

3. Táto smernica a špecifické smernice sa nevzťahujú na opatrenia prijaté na úrovni spoločenstva alebo na národnej úrovni v súlade s právom spoločenstva, sledujúce ciele vo všeobecnom záujme, najmä pokiaľ ide o reguláciu obsahu a audiovizuálnu politiku.

4. Táto smernica a špecifické smernice sa nevzťahujú na ustanovenia smernice 1999/5/ES.

Článok 2

Definície

Na účely tejto smernice:

a) „elektronická komunikačná sieť“ znamená prenosové systémy a kde je to potrebné zariadenie na prepájanie alebo smerovanie a iné prostriedky, ktoré umožňujú prenos signálov po drôte, rádiovými, optickými alebo inými elektromagnetickými prostriedkami, vrátane družicových sietí, pevných (s prepínaním okruhov a paketov vrátane internetu) a mobilných pozemských sietí, elektrických káblových systémov v rozsahu, v ktorom sú používané naprenos signálov, siete

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 184, 17.7.1999, s. 23.

⁽²⁾ Ú. v. ES L 336, 30.12.2000, s. 4.

- používané pre rozhlasové a televízne vysielanie a siete káblovej televízie, bez ohľadu na typ prenášanej informácie;
- b) „nadmárodné trhy“ znamenajú trhy identifikované podľa článku 15 ods. 4 pokrývajúce Spoločenstvo alebo jeho podstatnú časť;
- c) „elektronická komunikačná služba“ znamená službu bežne poskytovanú za úhradu, ktorá pozostáva úplne alebo prevažne z prenosu signálov v elektronických komunikačných sieťach, vrátane telekomunikačných služieb a prenosových služieb v sieťach používaných na vysielanie, s výnimkou služieb poskytujúcich obsah alebo vykonávajúcich edičnú kontrolu obsahu prenášaného pomocou elektronických komunikačných sietí a služieb; nezahŕňa služby informačnej spoločnosti definované v článku 1 smernice 98/34/ES, ktoré úplne alebo prevažne nepredstavujú prenos signálov v elektronických komunikačných sieťach;
- d) „verejná komunikačná sieť“ znamená elektronickú komunikačnú sieť používanú úplne alebo prevažne na poskytovanie verejne dostupných elektronických komunikačných služieb;
- e) „pridružené zariadenia“ znamenajú zariadenia pridružené k elektronickej komunikačnej sieti a/alebo elektronickej komunikačnej službe, ktoré umožňujú a/alebo podporujú poskytovanie služieb prostredníctvom tejto siete a/alebo služby. Zahŕňajú systémy podmieneného prístupu a elektronických programových sprievodcov;
- f) „systém podmieneného prístupu“ je akékoľvek technické opatrenie a/alebo usporiadanie, ktoré sprístupňuje v zrozumiteľnej podobe chránenú službu rozhlasového alebo televízneho vysielania na základe predplatenia alebo iného druhu poskytnutého individuálneho povolenia;
- g) „národný regulačný orgán“ je orgán alebo orgány, ktoré členský štát poveril regulačnými úlohami stanovenými touto smernicou a špecifickými smernicami;
- h) „užívateľ“ je právnická alebo fyzická osoba, ktorá používa alebo požaduje verejne dostupnú elektronickú komunikačnú službu;
- i) „spotrebiteľ“ je každá fyzická osoba, ktorá používa alebo požaduje verejne dostupnú elektronickú komunikačnú službu pre účely, ktoré nie sú súčasťou jej obchodnej činnosti, podnikateľskej činnosti alebo profesie;
- j) „univerzálna služba“ znamená minimálny súbor služieb definovaný v smernici 2002/22/ES (Smernica o univerzálnej službe) stanovenej kvality, ktorý je dostupný pre všetkých užívateľov za prijateľnú cenu bez ohľadu na ich geografickú polohu a s ohľadom na špecifické národné podmienky;
- k) „účastník“ je každá fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá uzavrela zmluvu s poskytovateľom verejne dostupných elektronických komunikačných služieb o poskytovaní týchto služieb;
- l) „špecifické smernice“ sú smernica 2002/20/EC (Smernica o oprávnení), smernica 2002/19/EC (Smernica o prístupe a prepojení), smernica 2002/22/EC (Smernica o univerzálnej službe) a smernica 97/66/EC;
- m) „prevádzkovanie elektronickej komunikačnej siete“ je zriadenie, prevádzka, riadenie alebo sprístupňovanie takejto siete;
- n) „koncový užívateľ“ je užívateľ neposkytujúci verejné komunikačné siete alebo verejne dostupné elektronické komunikačné služby;
- o) „rozšírené digitálne televízne zariadenie“ je účastnícke koncové zariadenie určené na pripojenie k televíznemu prijímaču alebo integrovaný digitálny televízny prijímač, ktoré dokážu prijímať interaktívne služby digitálnej televízie;
- p) „aplikačné programové rozhranie API“ znamená softvérové rozhrania medzi aplikáciami, sprístupnené vysielateľmi alebo poskytovateľmi služieb a prostriedkami v rozšírených digitálnych televíznych zariadeniach pre digitálne televízne a rozhlasové služby.

KAPITOLA II

NÁRODNÉ REGULAČNÉ ORGÁNY

Článok 3

Národné regulačné orgány

1. Členské štáty zabezpečia, aby každú úlohu uloženú národným regulačným orgánom v tejto smernici alebo špecifických smerniciach vykonával príslušný orgán.
2. Členské štáty zaručia nezávislosť národných regulačných orgánov tým, že zabezpečia ich právne oddelenie a nezávislé fungovanie od všetkých organizácií poskytujúcich elektronické komunikačné siete, zariadenia alebo služby. Členské štáty, ktoré si ponechajú vlastnícke práva alebo kontrolu nad podnikmi poskytujúcimi elektronické komunikačné siete a/alebo služby, zabezpečia účinné štrukturálne oddelenie regulačnej funkcie od činností súvisiacich s vlastníctvom alebo riadením.
3. Členské štáty zabezpečia, aby národné regulačné orgány vykonávali svoje právomoci neustranne a transparentne.
4. Členské štáty zverejnia úlohy, ktoré majú vykonávať národné regulačné orgány v ľahko dostupnej forme, najmä ak sú takéto úlohy uložené viac ako jednému orgánu. Členské štáty

zabezpečia v prípade potreby porady a spoluprácu medzi týmito orgánmi, a v záležitostiach spoločného záujmu medzi týmito orgánmi a národnými orgánmi poverenými vykonávaním práva hospodárskej súťaže a národnými orgánmi poverenými vykonávaním spotrebiteľského práva. Ak je viac ako jeden orgán príslušný riešiť tieto záležitosti, členské štáty zabezpečia, aby boli príslušné úlohy každého orgánu uverejnené v ľahko dostupnej forme.

5. Národné regulačné orgány a národné orgány na ochranu hospodárskej súťaže si navzájom poskytnú informácie potrebné na uplatňovanie ustanovení tejto smernice a špecifických smerníc. V prípade poskytnutých informácií, prijímajúci orgán zabezpečí rovnakú úroveň dôveryhodnosti ako poskytujúci orgán.

6. Členské štáty oznámia Komisii všetky národné regulačné orgány poverené úlohami podľa tejto smernice a špecifických smerníc a ich príslušné povinnosti.

Článok 4

Právo odvolať sa

1. Členské štáty zabezpečia na národnej úrovni existenciu účinného mechanizmu, prostredníctvom ktorého každý užívateľ alebo podnik poskytujúci elektronické komunikačné siete a/alebo služby, dotknutý rozhodnutím národného regulačného orgánu má právo na odvolanie proti tomuto rozhodnutiu k odvolaciemu orgánu, ktorý je nezávislý na zúčastnených stranách. Tento orgán, ktorým môže byť súd, musí mať k dispozícii zodpovedajúce expertízy, aby mohol vykonávať svoje funkcie. Členské štáty zabezpečia patričné zohľadnenie skutkovej podstaty prípadov a existenciu účinného mechanizmu odvolania. Do rozhodnutia o takomto odvolaní, platí rozhodnutie národného regulačného orgánu, pokiaľ odvolací orgán nerozhodne inak.

2. Ak odvolací orgán uvedený v odseku 1 nie je svojim charakterom súdny, musí vždy predložiť dôvody svojho rozhodnutia v písomnej forme. V tomto prípade jeho rozhodnutie podlieha preskúmaniu súdom alebo tribunálom v zmysle článku 234 Zmluvy.

Článok 5

Poskytovanie informácií

1. Členské štáty zabezpečia, aby podniky poskytujúce elektronické komunikačné siete alebo služby poskytovali všetky informácie, vrátane finančných informácií, potrebné pre národné regulačné orgány na zabezpečenie zhody s ustanoveniami tejto

smernice a špecifických smerníc alebo rozhodnutiami prijatými podľa týchto smerníc. Tieto podniky poskytnú takéto informácie bez zbytočného odkladu na požiadanie a v lehote a rozsahu podrobnosti, aké vyžaduje národný regulačný orgán. Informácie požadované národným regulačným orgánom musia byť primerané vykonávaným úlohám. Národné regulačné orgány uvedú dôvody svojej žiadosti o informácie.

2. Členské štáty zabezpečia, aby národné regulačné orgány na základe odôvodnenej žiadosti poskytovali Komisii informácie potrebné na vykonávanie jej úloh podľa zmluvy. Informácie požadované Komisiou musia byť primerané vykonávaniu týchto úloh. Ak sa poskytované informácie týkajú informácií poskytnutými podnikmi na žiadosť národného regulačného orgánu, musia byť o tom dané podniky informované. Komisia sprístupní poskytnuté informácie inému takémuto orgánu v inom členskom štáte v potrebnom rozsahu, ak orgán, ktorý poskytne takúto informáciu výslovne a odôvodnene požiada o jej nešírenie.

S ohľadom na odsek 3 členské štáty zabezpečia, aby informácie predložené jednému národnému regulačnému orgánu mohli byť prístupné na základe opodstatnenej žiadosti inému takémuto orgánu v tom istom alebo inom členskom štáte, ak je potrebné umožniť jednému alebo druhému orgánu splniť ich povinnosti podľa práva spoločenstva.

3. Ak národný regulačný orgán považuje informácie za dôvernú podľa práva spoločenstva alebo vnútroštátneho práva o obchodnom tajomstve, Komisia a dotknuté národné regulačné orgány takúto dôvernosť zabezpečia.

4. Členské štáty zabezpečia, aby národné regulačné orgány konali podľa vnútroštátneho práva o verejnom prístupe k informáciám a podľa práva spoločenstva a vnútroštátneho práva o obchodnom tajomstve zverejnili takéto informácie, ktoré by prispeli k otvorenému a súťažne orientovanému trhu.

5. Národné regulačné orgány zverejnia podmienky verejného prístupu k informáciám, ako sú uvedené v odseku 4, vrátane postupov potrebných na získanie takéhoto prístupu.

Článok 6

Mechanizmus konzultácie a transparentnosti

Okrem prípadov, na ktoré sa vzťahujú články 7 ods. 6, 20 alebo 21 členské štáty zabezpečia, aby národné regulačné orgány, ktoré zamýšľajú prijať opatrenia podľa tejto smernice alebo špecifických smerníc s významným dopadom na relevantný trh, poskytli zúčastneným stranám príležitosť vyjadriť sa k návrhu opatrenia v primeranej lehote. Národné regulačné orgány zverejnia svoje

národné poradné postupy. Členské štáty zabezpečia vytvorenie jedného informačného miesta, prostredníctvom ktorého bude možné získať všetky aktuálne konzultácie. Národný regulačný orgán zverejní výsledky poradného postupu, okrem prípadu dôverných informácií v súlade s právom spoločenstva a vnútroštátnym právom o obchodnom tajomstve.

Článok 7

Konsolidácia vnútorného trhu pre elektronické komunikácie

1. Pri vykonávaní svojich úloh podľa tejto smernice a špecifických smerníc, národné regulačné orgány zohľadnia v čo najväčšej miere ciele stanovené v článku 8, v rozsahu vzťahujúcom sa k fungovaniu vnútorného trhu.

2. Národné regulačné orgány vzájomnou transparentnou spoluprácou a spoluprácou s Komisiou prispievajú k rozvoju vnútorného trhu, aby sa zabezpečilo jednotné uplatňovanie ustanovení tejto smernice a špecifických smerníc vo všetkých členských štátoch. Za týmto účelom sa snažia najmä dohodnúť na typoch nástrojov a opravných prostriedkov najvhodnejších na riešenie jednotlivých situácií na trhu.

3. Okrem porád uvedených v článku 6, ak národný regulačný orgán zamýšľa prijať opatrenie, ktoré:

a) spadá do pôsobnosti článkov 15 alebo 16 tejto smernice, článkov 5 alebo 8 smernice 2002/19/EC (Smernica o prístupe a prepojení) alebo článku 16 smernice 2002/22/ES (Smernica o univerzálnej službe) a

b) by malo vplyv na obchod medzi členskými štátmi,

súčasne sprístupní návrh opatrenia Komisii a národným regulačným orgánom v ostatných členských štátoch spolu s jeho odôvodnením v súlade s článkom 5 ods. 3 a informuje o ňom Komisiu a ostatné národné regulačné orgány. Národné regulačné orgány a Komisia môžu príslušnému národnému regulačnému orgánu predložiť pripomienky v lehote jedného mesiaca alebo v lehote uvedenej v článku 6, ak je táto lehota dlhšia. Lehota jedného mesiaca nesmie byť prekročená.

4. Ak je zamýšľané opatrenie uvedené v článku 3 zamerané na:

a) definovanie relevantného trhu, ktorý sa odlišuje od trhov uvedených v odporúčaní podľa článku 15 ods. 1 alebo

b) rozhodnutie, či určit alebo neurčiť či podnik samostatne alebo spoločne s inými podnikmi, má významný vplyv na trhu podľa článku 16 ods. 3, 4 alebo 5,

a malo by vplyv na obchod medzi členskými štátmi a Komisia upovedomila národný regulačný orgán, že návrh opatrenia by vytvoril prekážku jednotnému trhu alebo má vážne pochybnosti o jeho súlade s právom Spoločenstva a najmä s cieľmi uvedenými v článku 8, nesmie byť navrhované opatrenie prijaté počas nasledujúcich dvoch mesiacov. Táto lehota sa nesmie predĺžiť. Počas tejto lehoty môže Komisia podľa postupu stanoveného v článku 22 ods. 2 prijať rozhodnutie vyžadujúce od národného regulačného orgánu zrušenie navrhovaného opatrenia. Toto rozhodnutie musí byť doložené podrobnou a objektívnou analýzou dôvodov prečo by návrh opatrenia nemal byť podľa Komisie schválený, spolu s konkrétnymi návrhmi na zmenu návrhu opatrenia..

5. Príslušný národný regulačný orgán v čo najväčšej miere zohľadní pripomienky ostatných národných regulačných orgánov a Komisie a môže, okrem prípadov, ktoré sú uvedené v odseku 4, prijať výsledný návrh opatrenia a ak tak urobí, informovať o tom Komisiu.

6. Za výnimočných okolností, keď národný regulačný orgán uváži, že existuje naliehavá potreba konať odlišne od postupu uvedeného v odsekoch 3 a 4, s cieľom ochrany hospodárskej súťaže a záujmov užívateľov, môže okamžite prijať primerané a dočasné opatrenia. Tieto opatrenia s úplným odôvodnením okamžite oznámi Komisii a ostatným národným regulačným orgánom. Rozhodnutie národného regulačného orgánu, ktorým sa takéto opatrenia stávajú trvalými alebo sa predlžuje ich platnosť podlieha ustanoveniam odsekov 3 a 4.

KAPITOLA III

ÚLOHY NÁRODNÝCH REGULAČNÝCH ORGÁNOV

Článok 8

Ciele politiky a princípy regulácie

1. Členské štáty zabezpečia, aby národné regulačné orgány pri vykonávaní regulačných úloh uvedených v tejto smernici a špecifických smerniciach, uskutočnili všetky zodpovedajúce opatrenia zamerané na dosiahnutie cieľov stanovených v odsekoch 2, 3, a 4. Takéto opatrenia musia byť primerané týmto cieľom.

Členské štáty zabezpečia, aby národné regulačné orgány pri vykonávaní regulačných úloh stanovených v tejto smernici

špecifických smerniciach, najmä úloh určených na zabezpečenie efektívnej súťaže, zohľadnili v najväčšej možnej miere požiadavku technologickú neutralitu regulácie.

Národné regulačné orgány môžu prispieť v rámci svojich kompetencií k zabezpečeniu vykonávania politických opatrení zameraných na podporu kultúrnej a jazykovej rozmanitosti ako aj plurality médií.

2. Národné regulačné orgány podporujú súťaž pri poskytovaní elektronických komunikačných sietí, elektronických komunikačných služieb a pridružených zariadení a služieb okrem iného tým, že:

- a) zabezpečia maximálny prospech užívateľov, vrátane zdravotne postihnutých užívateľov, z hľadiska výberu, ceny a kvality;
- b) zabezpečia, aby nenastala deformácia alebo obmedzenie súťaže v sektore elektronických komunikácií;
- c) podporia efektívne investície do infraštruktúry a podporia inovácie; a
- d) podporia efektívne využívanie a správu zdrojov rádiových frekvencií a čísiel.

3. Národné regulačné orgány prispievajú k rozvoju vnútorného trhu okrem iného tým, že:

- a) odstránia pretrvávajúce prekážky pri poskytovaní elektronických komunikačných sietí, pridružených zariadení a služieb a elektronických komunikačných služieb na európskej úrovni;
- b) podporia budovanie a rozvoj transeurópskych sietí a súčinnosť (interoperabilitu) celoeurópskych služieb a prepojenie koniec — koniec;
- c) zabezpečia, aby za podobných okolností nedochádzalo k diskriminácii pri zaobchádzaní s podnikmi poskytujúcimi elektronické komunikačné siete a služby;
- d) vzájomnou spoluprácou a spoluprácou s Komisiou transparentným spôsobom zabezpečia rozvoj jednotných regulačných postupov a jednotné uplatňovanie tejto smernice a špecifických smerníc.

4. Národné regulačné orgány podporia záujmy občanov Európskej únie okrem iného tým, že:

- a) zabezpečia prístup všetkých občanov k univerzálnej službe uvedenej v smernici 2002/22/ES (Smernica o univerzálnej službe);
- b) zabezpečia vysokú úroveň ochrany spotrebiteľov pri ich rokovaníach s dodávateľmi, najmä zabezpečením dostupnosti jednoduchých a nenákladných postupov pri riešení sporov

vykonávaných orgánom nezávislým od zúčastnených strán;

- c) prispievajú k zabezpečeniu vysokej úrovne ochrany osobných údajov a súkromia;
- d) podporia poskytovanie prehľadných informácií najmä požadovaním transparentnosti taríf a podmienok používania verejne dostupných elektronických komunikačných služieb;
- e) sa zaoberajú potrebami osobitných sociálnych skupín, najmä zdravotne postihnutých užívateľov; a
- f) zabezpečia, aby sa zachovala integrita a bezpečnosť verejných komunikačných sietí.

Článok 9

Správa rádiových frekvencií pre elektronické komunikačné služby

1. Členské štáty zabezpečia efektívnu správu rádiových frekvencií pre elektronické komunikačné služby na svojom území podľa článku 8. Zabezpečia, aby kritériá pre pridelenie a pridel týchto rádiových frekvencií národnými regulačnými orgánmi boli objektívne, transparentné, nediskriminačné a primerané.

2. Členské štáty podporia harmonizáciu používania rádiových frekvencií v spoločenstve v zhode s potrebou zabezpečiť ich efektívne a účinné využívanie v súlade s rozhodnutím č. 676/2002/ES (rozhodnutie o rádiovom spektre).

3. Členské štáty môžu povoliť podnikom prevod práv na používanie rádiových frekvencií na iné podniky.

4. Členské štáty zabezpečia aby podnik, ktorý zamýšľa previesť práva na používanie rádiových frekvencií, oznámil tento zámer národnému regulačnému orgánu zodpovednému za pridelenie spektra a aby sa všetky prevody vykonali v súlade s postupmi stanovenými národným regulačným orgánom a aby boli zverejnené. Národné regulačné orgány zabezpečia, aby následkom takýchto transakcií nedošlo k deformácii súťaže. Ak bolo používanie rádiových frekvencií harmonizované uplatňovaním rozhodnutia č. 676/2002/ES (Rozhodnutie o rádiovom spektre) alebo iných opatrení spoločenstva, nesmie mať žiadny takýto prevod za následok zmenu v používaní tejto rádiových frekvencie.

Článok 10

Číslovanie, mená a adresy

1. Členské štáty zabezpečia, aby národné regulačné orgány riadili pridel všetkých národných číslovacích zdrojov a spravovali národné číslovacie plány. Členské štáty zabezpečia poskytnutie

zodpovedajúcich čísel a rozsahov číslovania pre všetky verejne dostupné elektronické komunikačné služby. Národné regulačné orgány ustanovia objektívne, transparentné a nediskriminačné postupy pridelovania národných zdrojov číslovania.

2. Národné regulačné orgány zabezpečia, aby boli číslovacie plány a postupy číslovania uplatňované spôsobom zabezpečujúcim rovnaké zaobchádzanie so všetkými poskytovateľmi verejne dostupných elektronických komunikačných služieb. Členské štáty zabezpečia najmä, aby podnik, ktorému bol pridelený rozsah čísel, nediskriminoval ostatných poskytovateľov elektronických komunikačných služieb vzhľadom na množinu čísel používaných na prístup k ich službám.

3. Členské štáty zabezpečia, aby národné číslovacie plány a všetky ich následné doplnky alebo zmeny boli zverejnené okrem výnimiek obmedzení vyplývajúcich z dôvodov národnej bezpečnosti.

4. Členské štáty podporia harmonizáciu číslovacích zdrojov v spoločenstve, ak je to potrebné pre rozvoj celoeurópskych služieb. Komisia môže v tejto veci podľa postupu uvedeného v článku 22 ods. 3 prijať zodpovedajúce technické vykonávacie opatrenia.

5. Ak je to vhodné z dôvodu zabezpečenia úplnej globálnej súčinnosti (interoperability) služieb, členské štáty koordinujú svoje stanoviská v medzinárodných organizáciách a fórach, v ktorých sa prijímajú rozhodnutia vo veciach týkajúcich sa číslovania, mien a adries elektronických komunikačných sietí a služieb.

Článok 11

Práva vstupu

1. Členské štáty zabezpečia, aby príslušný orgán pri posudzovaní:

- žiadosti o udelenie práv na inštaláciu zariadení na, nad alebo pod verejným alebo súkromným majetkom podniku oprávneného prevádzkovať verejné komunikačné siete alebo
- žiadosti o udelenie práv na inštaláciu zariadení na, nad alebo pod verejným majetkom podniku oprávneného prevádzkovať neverejné komunikačné siete,

tento príslušný úrad:

- konal na základe transparentných a verejne dostupných postupov, uplatňovaných bez diskriminácie a bez zbytočného odkladu a
- dodržiaval princípy transparentnosti a nediskriminácie pri priraďovaní (určovaní) podmienok k takým právam.

Uvedené postupy sa môžu líšiť podľa toho, či žiadateľ prevádzkuje alebo prevádzkuje verejné komunikačné siete.

2. Členské štáty zabezpečia aby v prípadoch, keď si verejné alebo miestne orgány ponechávajú vlastníctvo podnikov alebo kontrolu nad podnikmi poskytujúcimi elektronické komunikačné siete a/alebo služby, existovalo účinné štrukturálne oddelenie funkcie zodpovednej za udeľovanie práv uvedených v odseku 1 od činností súvisiacich s vlastníctvom alebo kontrolou.

3. Členské štáty zabezpečia existenciu účinného mechanizmu umožňujúceho podnikom odvolať sa voči rozhodnutiam o udeľení práv na inštaláciu zariadení k orgánu, ktorý je nezávislý od zúčastnených strán.

Článok 12

Spoločné umiestnenie a zdieľanie prostriedkov

1. Ak má podnik prevádzkujúci elektronické komunikačné siete podľa vnútroštátnych právnych predpisov právo na inštaláciu prostriedkov na, nad alebo pod verejným alebo súkromným majetkom alebo môže využiť postup vyvlastnenia alebo využívania majetku, národné regulačné orgány podporia zdieľanie takýchto prostriedkov alebo majetku.

2. Členské štáty môžu nariadiť zdieľanie prostriedkov alebo majetku (vrátane fyzického spoločného umiestnenia) podnikom prevádzkujúcimi elektronické komunikačné siete alebo môžu prijať opatrenia na uľahčenie koordinácie verejných prác len po uplynutí príslušnej lehoty verejnej porady, počas ktorej musia dostať všetky zúčastnené strany príležitosť vyjadriť svoje stanoviská najmä v tých prípadoch, keď sú podniky zbavené prístupu k realizovateľným alternatívam z dôvodu potreby ochrany životného prostredia, verejného zdravia, verejnej bezpečnosti alebo z dôvodu územného plánovania. Takéto režimy zdieľania alebo koordinácie môžu zahŕňať pravidlá rozdelenia nákladov zdieľania prostriedkov alebo majetku.

Článok 13

Oddelené účtovníctvo a finančné správy

1. Členské štáty vyžadujú, aby podniky poskytujúce elektronické komunikačné siete alebo verejne dostupné elektronické komunikačné služby, ktoré majú špeciálne alebo výhradné práva na poskytovanie služieb v iných sektoroch v tom istom alebo inom členskom štáte:

- a) viedli oddelené účty za činnosti súvisiace s poskytovaním elektronických komunikačných sietí alebo služieb v rozsahu, ktorý by bol vyžadovaný v prípade, že by tieto činnosti boli vykonávané právne nezávislými spoločnosťami tak, aby bolo možné identifikovať všetky položky nákladov a výnosov s použitým základom pre ich výpočet a podrobných pripisovacích metód, týkajúcich sa ich činností súvisiacich s poskytovaním elektronických komunikačných sietí alebo služieb, vrátane podrobného rozpisu stálych aktív a štrukturálnych nákladov, alebo
- b) mali štrukturálne oddelené činnosti súvisiace s poskytovaním elektronických komunikačných sietí alebo služieb.

Členské štáty sa môžu rozhodnúť, že nebudú uplatňovať požiadavky uvedené v prvom pododseku (písmeno a)) na podniky, ktorých ročný obrat z činností súvisiacich s elektronickými komunikačnými sieťami alebo službami v členských štátoch nepresiahne 50 miliónov EUR.

2. Podniky poskytujúce verejné komunikačné siete alebo verejne dostupné elektronické komunikačné služby, ktoré nepodliehajú požiadavkám obchodného práva a nespĺňajú kritérium malého alebo stredného podniku podľa účtovného práva Spoločenstva, spracujú finančné správy a predložia ich nezávislému auditu a uverejnia. Audit sa vykoná podľa príslušného vnútroštátneho práva a práva Spoločenstva.

Táto požiadavka sa vzťahuje aj na oddelené účty vyžadované podľa odseku 1 písm. a).

KAPITOLA IV

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

Článok 14

Podniky s významným vplyvom na trhu

1. Ak špecifické smernice vyžadujú od národných regulačných orgánov aby určili, či majú operátori významný vplyv na trhu podľa postupu uvedeného v článku 16, uplatnia sa odseky 2 a 3 tohto článku.

2. Podnik sa považuje za podnik s významným vplyvom na trhu, ak sám alebo spoločne s inými podnikmi má postavenie zodpovedajúce dominancii, t. j. ekonomický vplyv, ktorý mu dovoľuje správať sa v značnom rozsahu nezávisle od konkurentov, zákazníkov a koncových spotrebiteľov.

Národné regulačné orgány konajú podľa práva Spoločenstva a zohľadňujú v čo najväčšej miere pokyny na analýzu trhu a

posúdenie významného vplyvu na trhu, zverejnené Komisiou podľa článku 15, najmä pri hodnotení prípadného spoločného významného vplyvu dvoch alebo viacerých podnikov na trhu. Kritéria, ktoré sa majú použiť na takéto posúdenie sú stanovené v Prílohe II.

3. Ak má podnik významný vplyv na konkrétnom trhu, môže sa tiež považovať za podnik s významným vplyvom na blízkom príbuznom trhu, ak sú spojenia medzi dvoma trhmi také, že umožňujú prenesenie vplyvu z jedného trhu na druhý trh a tým sa posilní trhový vplyv podniku.

Článok 15

Postup definovania trhu

1. Komisia prijme odporúčanie o príslušných trhoch výrobkov a služieb (ďalej len „odporúčanie“) po verejnej porade a porade s národnými regulačnými orgánmi. Odporúčanie podľa Prílohy I tejto smernice identifikuje trhy výrobkov a služieb v elektronickom komunikačnom sektore, ktorých charakteristiky môžu byť také, že oprávňujú uloženie regulačných povinností stanovených v špecifických smerniciach, bez vplyvu na trhy, ktoré môžu byť definované v špecifických prípadoch podľa práva hospodárskej súťaže. Komisia definuje trhy v súlade s princípmi práva hospodárskej súťaže.

Komisia pravidelne prehodnocuje odporúčanie.

2. Komisia uverejní pokyny na analýzu trhu a posúdenie významného vplyvu (ďalej len „pokyny“), ktoré musia byť v súlade s princípmi práva hospodárskej súťaže najneskôr k dátumu nadobudnutia účinnosti tejto smernice.

3. Národné regulačné orgány definujú relevantné trhy podľa národných okolností, najmä relevantné geografické trhy na svojom území podľa princípov práva hospodárskej súťaže, pričom zohľadnia v čo najväčšej miere odporúčanie a pokyny. Národné regulačné orgány sa pred definovaním trhov, ktoré sa líšia od trhov definovaných v odporúčaní, riadia podľa postupov uvedených v článkoch 6 a 7.

4. Po porade s národnými regulačnými orgánmi môže Komisia, konajúc v súlade s postupom uvedeným v článku 22 ods. 3, prijať rozhodnutie identifikujúce nadnárodné trhy.

Článok 16

Postup analýzy trhu

1. Národné regulačné orgány vypracujú analýzu relevantných trhov čo najskôr po prijatí odporúčania alebo jeho aktualizácie, pričom maximálne zohľadňujú pokyny. Členské štáty zabezpečia,

aby sa táto analýza v prípade potreby vykonala v spolupráci s národnými orgánmi pre hospodársku súťaž.

2. Ak sa od národného regulačného orgánu podľa článkov 16, 17, 18 alebo 19 smernice 2002/22/ES (Smernica o univerzálnej službe) vyžaduje určiť, či je potrebné uložiť, ponechať, zmeniť alebo zrušiť povinnosti podnikov, tento určí na základe svojej analýzy trhu podľa odseku 1 tohto článku, či je na relevantnom trhu efektívna hospodárska súťaž.

3. Ak národný regulačný orgán príde k záveru, že na trhu je efektívna hospodárska súťaž, neuloží alebo neponechá v platnosti žiadne špecifické regulačné povinnosti uvedené v odseku 2 tohto článku. V prípadoch, kde už existujú regulačné povinnosti pre špecifický sektor, zruší takéto povinnosti podnikom na tomto relevantnom trhu. Stranám dotknutým zrušením týchto povinností sa poskytne primeraná výpovedná lehota.

4. Ak národný regulačný orgán zistí, že na trhu nie je efektívna hospodárska súťaž, určí podniky s významným vplyvom na danom trhu v súlade s článkom 14 a národný regulačný orgán takýmto podnikom uloží primerané špecifické regulačné povinnosti uvedené v odseku 2 tohto článku, alebo zachová alebo zmení tieto povinnosti, tam, kde už existujú.

5. V prípade nadnárodných trhov identifikovaných rozhodnutím uvedeným v článku 15 ods. 4, príslušné národné regulačné orgány spoločne vykonajú analýzu trhu s maximálnym zohľadnením pokynov a rozhodnú o uložení, zachovaní, zmene alebo zrušení regulačných povinností uvedených v odseku 2 tohto článku vo vzájomnej zhode.

6. Opatrenia prijaté podľa ustanovení odsekov 3, 4 a 5 tohto článku podliehajú postupom uvedeným v článkoch 6 a 7.

Článok 17

Normalizácia

1. Komisia v súlade s postupom uvedeným v článku 22 ods. 2, vypracuje a zverejní v *Úradnom vestníku Európskych spoločstiev* zoznam noriem a/alebo špecifikácií, ktoré slúžia ako základ na podporu harmonizovaného poskytovania elektronických komunikačných sietí, elektronických komunikačných služieb a pridružených prostriedkov služieb. Komisia môže, v prípade potreby v súlade s postupom uvedeným v článku 22 ods. 2 a po porade s výborom ustanoveným smernicou 98/34/ES, požiadať o vypracovanie noriem európske normalizačné organizácie (Európsky výbor pre normalizáciu (CEN), Európsky výbor pre normalizáciu v oblasti elektrotechniky (CENELEC) a Európsky inštitút pre telekomunikačné normy (ETSI)).

2. Členské štáty podporujú používanie noriem a/alebo špecifikácií uvedených v odseku 1 na poskytovanie služieb, technických rozhraní a/alebo funkcií siete, v rozsahu nevyhnutne potrebnom na zabezpečenie interoperability služieb a zlepšenie slobody výberu pre užívateľov.

Členské štáty podporia vykonávanie noriem a/alebo špecifikácií prijatých európskymi normalizačnými organizáciami pokiaľ normy a/alebo špecifikácie neboli zverejnené podľa odseku 1.

Členské štáty podporia vykonávanie medzinárodných noriem alebo odporúčaní prijatých Medzinárodnou telekomunikačnou úniou (ITU), Medzinárodnou organizáciou pre normalizáciu (ISO) alebo Medzinárodnou elektrotechnickou Komisiou (IEC), ak takéto normy a/alebo špecifikácie chýbajú.

Členské štáty podporia využívanie existujúcich medzinárodných noriem európskymi normalizačnými organizáciami alebo ich príslušných častí ako základne pre normy, ktoré vytvárajú, okrem prípadov, keď by takéto medzinárodné normy alebo ich príslušné časti boli neefektívne.

3. Ak normy a/alebo špecifikácie uvedené v odseku 1 nie sú primerane vykonávané a preto nemôže byť zaručená interoperabilita služieb v jednom alebo vo viacerých členských štátoch, môže byť vykonávanie takýchto noriem a/alebo špecifikácií uložená povinne podľa postupu stanoveného v odseku 4 v rozsahu nevyhnutne potrebnom na zabezpečenie interoperability a zlepšenie slobodného výberu pre užívateľov.

4. Komisia uverejní oznámenie v *Úradnom vestníku Európskych spoločstiev* a vyzve všetky príslušné strany na predloženie pripomienok ak zamýšľa zaviesť povinné vykonávanie určitých noriem a/alebo špecifikácií. Komisia v súlade s postupom v článku 22 ods. 3 zavedie povinné vykonávanie príslušných noriem prostredníctvom povinného odkazu na normy v zozname noriem a/alebo špecifikácií uverejnenom v *Úradnom vestníku Európskych spoločstiev*.

5. Komisia v súlade s článkom 22 ods. 2 odstráni normy a/alebo špecifikácie zo zoznamu uvedeného v odseku 1, ak usúdi, že normy a/alebo špecifikácie uvedené v odseku 1 už naďalej neprispievajú k zabezpečeniu harmonizovaných elektronických komunikačných služieb alebo, že už nenapĺňajú potreby zákazníkov alebo bránia technologickému rozvoju.

6. Komisia v súlade s článkom 22 ods. 3 odstráni normy a/alebo špecifikácie zo zoznamu uvedeného v odseku 1 ak usúdi, že normy a/alebo špecifikácie uvedené v odseku 4 už naďalej neprispievajú

k zabezpečeniu harmonizovaný chelektronických komunikačných služieb alebo že už nenapĺňajú potreby zákazníkov alebo bránia technologickému rozvoju.

7. Tento článok sa nevzťahuje na žiadne základné požiadavky, špecifikácie rozhraní alebo harmonizované normy, pre ktoré platia ustanovenia smernice 1999/5/ES.

Článok 18

Interoperabilita služieb digitálnej interaktívnej televízie

1. Členské štáty v súlade s ustanoveniami článku 17 ods. 2 s cieľom podpory voľného toku informácií, plurality médií a kultúrnej rozmanitosti podporujú:

- a) poskytovateľov služieb digitálnej interaktívnej televízie využívajúcich digitálne interaktívne televízne platformy s distribúciou signálu pre verejnosť v Spoločenstve bez ohľadu na druh prenosu, aby používali otvorené rozhrania API;
- b) poskytovateľov všetkých rozšírených digitálnych televíznych zariadení určených na príjem služieb digitálnej interaktívnej televízie využívajúcich digitálne interaktívne televízne platformy, aby rešpektovali otvorené rozhranie API podľa minimálnych požiadaviek príslušných noriem alebo špecifikácií.

2. Členské štáty bez vplyvu na ustanovenia článku 5 ods. 1 písm. b) smernice 2002/19/ES (Prístupová smernica) podporujú vlastníkov rozhraní API, aby spravodlivo, primerane a bez diskriminácie a za primeranú náhradu sprístupňovali všetky informácie potrebné na to, aby v plne funkčnej forme umožnili poskytovateľom služieb digitálnej interaktívnej televízie poskytovať všetky služby podporované rozhraním API.

3. Komisia do jedného roka od dátumu uplatňovania uvedenom v článku 28 ods. 1, druhom pododseku preskúma vplyv tohto článku. Komisia môže prijať opatrenia podľa postupu stanoveného v článku 17 ods. 3 a 4 ak sa v jednom alebo viacerých členských štátoch dostatočne nedosiahla interoperabilita a slobodný výber pre užívateľov.

Článok 19

Harmonizačné postupy

1. Členské štáty zabezpečia, aby národné regulačné orgány pri plnení svojich úloh v maximálnej miere zohľadnili odporúčania, ktoré Komisia vydá v súlade s postupom stanoveným v článku 22 ods. 2 o harmonizovanom uplatňovaní ustanovení tejto smernice a špecifických smerníc s cieľom budúceho dosiahnutia cieľov stanovených v článku 8. Ak sa národný regulačný orgán rozhodne nepostupovať podľa odporúčania, musí o tom informovať Komisiu a zdôvodniť svoje stanovisko.

2. Komisia môže v súlade s postupom stanoveným v článku 22 ods. 3 prijať príslušné technické vykonávacie opatrenia, ak na národnej úrovni zistí, že nesúlad v predpisoch zameraných na vykonávanie článku 10 ods. 4 vytvára prekážky jednotnému trhu.

Článok 20

Riešenie sporov medzi podnikmi

1. Príslušné národné regulačné orgány na požiadanie ktorejkoľvek zo strán a bez vplyvu na ustanovenia odseku 2 vydajú záväzné rozhodnutie o riešení sporov vznikajúcich v súvislosti s povinnosťami vyplývajúcimi z tejto smernice alebo špecifických smerníc, medzi podnikmi poskytujúcimi elektronické komunikačné siete alebo služby v členskom štáte, v čo najkratšom možnom termíne a v každom prípade do štyroch mesiacov okrem výnimočných prípadov. Príslušný členský štát vyžaduje od všetkých strán plnú spoluprácu s národným regulačným orgánom.

2. Členské štáty môžu pre národné regulačné orgány prijať ustanovenie, ktoré im umožní odmietnuť riešenie problému prostredníctvom záväzného rozhodnutia, ak existujú iné mechanizmy, vrátane sprostredkovania a tieto lepšie prispejú k urovňaniu sporu včas a podľa ustanovení článku 8. Národné regulačné orgány bez zbytočného odkladu informujú zainteresované strany. Národný regulačný orgán na požiadanie ktorejkoľvek strany vydá čo najskôr záväzné rozhodnutie a v každom prípade do štyroch mesiacov, ak spor nie je po štyroch mesiacoch urovnaný, a ak nebol predložený súdu stranou žiadajúcou nápravu.

3. Národný regulačný orgán pri vyriešení sporu prijme rozhodnutia zamerané na dosiahnutie cieľov stanovených v článku 8. Všetky povinnosti, ktoré podnikom uložil národný regulačný orgán pri riešení sporu, musia rešpektovať ustanovenia tejto smernice alebo špecifických smerníc.

4. Rozhodnutie národného regulačného orgánu je dostupné verejnosti v súlade s požiadavkami obchodného tajomstva. Zúčastnené strany dostanú úplné vyhlásenie o dôvodoch, na ktorých je rozhodnutie založené.

5. Postup uvedený v odsekoch 1, 3 a 4 nebráni žiadnej strane pri predložení záležitosti.

Článok 21

Riešenie cezhraničných sporov

1. Ak cezhraničný spor vyplývajúci z tejto smernice alebo špecifických smerníc medzi stranami v rôznych členských štátoch patrí

do kompetencie národných regulačných orgánov z viac než jedného členského štátu, uplatňuje sa postup stanovený v odsekoch 2, 3 a 4.

2. Ktorákoľvek strana môže predložiť spor príslušnému národnému regulačnému orgánu. Národné regulačné orgány koordinujú svoje úsilie o urovanie sporu s cieľmi stanovenými v článku 8. Všetky povinnosti, ktoré národný regulačný orgán uložil podnikovi pri riešení sporu, musia rešpektovať ustanovenia tejto smernice alebo špecifických smerníc.

3. Členské štáty môžu pre národné regulačné orgány prijať ustanovenie, ktoré im umožní odmietnuť riešenie problému prostredníctvom záväzného rozhodnutia, ak existujú iné mechanizmy, vrátane sprostredkovania a tieto lepšie prispievajú k urovnaniu sporu včas a podľa ustanovení článku 8. Národné regulačné orgány bez zbytočného odkladu informujú zainteresované strany. Ak spor nie je po štyroch mesiacoch urovaný, ak spor nebol predložený súdu stranou žiadajúcou náhradu a ak to niektorá strana žiada, národné regulačné orgány sa snažia vydať rozhodnutie v súlade s ustanoveniami článku 8.

4. Postup uvedený v odseku 2 nebráni žiadnej strane predložiť žiadosť na súd.

Článok 22

Výbor

1. Komisii bude pomáhať výbor (Komunikačný výbor).

2. V prípade odkazu na tento odsek platia články 3 a 7 rozhodnutia 1999/468/ES so zreteľom na ustanovenia článku 8 uvedeného rozhodnutia.

3. V prípade odkazu na tento odsek platia články 5 a 7 rozhodnutia 1999/468/ES so zreteľom na ustanovenia článku 8 uvedeného rozhodnutia.

Lehota uvedená v článku 5 ods. 6 rozhodnutia 1999/468/ES sa stanovuje na tri mesiace.

4. Výbor prijme svoje pravidlá rokovania.

Článok 23

Výmena informácií

1. Komisia poskytne Komunikačnému výboru všetky relevantné informácie o výsledkoch pravidelných porád so zástupcami prevádzkovateľov sietí, poskytovateľov služieb, užívateľov,

spotrebiteľov, výrobcov a odborov, ako aj tretími krajinami a medzinárodnými organizáciami.

2. Komunikačný výbor pri zohľadnení elektronickej komunikačnej politiky v spoločenstve podporuje výmenu informácií medzi členskými štátmi a medzi členskými štátmi a Komisiou o situácii a vývoji regulačných činností týkajúcich sa elektronických komunikačných sietí alebo služieb.

Článok 24

Zverejňovanie informácií

1. Členské štáty zabezpečia uverejňovanie aktuálnych informácií týkajúcich sa uplatňovania tejto smernice a špecifických smerníc spôsobom, ktorý zaručuje všetkým zainteresovaným stranám jednoduchý prístup k týmto informáciám. V národnom úradnom vestníku uverejnia oznámenie o spôsobe a mieste uverejňovania informácií. Prvé takéto oznámenie musí byť uverejnené pred dátumom uplatňovania uvedeným v článku 28 ods. 1, druhom pododseku a potom vždy pri každej zmene obsiahnutých informácií.

2. Členské štáty zasielajú Komisii kópie všetkých takýchto oznámení v čase ich uverejnenia. V prípade potreby Komisia poskytne informácie Komunikačnému výboru.

Článok 25

Postupy revízie

1. Komisia pravidelne prehodnocuje účinky tejto smernice a informuje Európsky parlament a Radu po prvýkrát najneskôr do troch rokov po dátume uplatňovania uvedenom v článku 28 ods. 1, druhom pododseku. Na tento účel si Komisia môže vyžiadať od členských štátov informácie, ktoré jej musia byť bez zbytočného odkladu poskytnuté.

KAPITOLA V

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 26

Zrušenie

Týmto sa s účinnosťou od dátumu uplatňovania uvedeného v článku 28 ods. 1, druhom pododseku, rušia tieto smernice a rozhodnutia:

— smernica 90/387/EHS,

- rozhodnutie Rady 91/396/EHS z 29. júla 1991 o zavedení jednotného európskeho čísla tiesňového volania ⁽¹⁾,
- smernica Rady 92/44/EHS z 5. júna 1992 o uplatňovaní princípov otvorenej siete na prenajaté vedenia ⁽²⁾,
- rozhodnutie Rady 92/264/EHS z 11. mája 1992 zavedení štandardného medzinárodného prístupového telefónneho kódu v spoločenstve ⁽³⁾,
- smernica 95/47/ES,
- smernica 97/13/ES,
- smernica 97/33/ES,
- smernica Európskeho parlamentu a Rady 98/10/ES z 26. februára 1998 o uplatňovaní služieb otvorenej siete (ONP) na hlasové telefonovanie a o univerzálnej službe pre telekomunikácie v súťažnom prostredí ⁽⁴⁾.

Článok 27

Prechodné opatrenia

Členské štáty zachovávajú všetky povinnosti podľa vnútroštátneho práva uvedené v článku 7 smernice 2002/19/ES (prístupová smernica) a článku 16 smernice 2002/22/ES (smernica o univerzálnej službe) do doby prijatia rozhodnutia národného regulačného orgánu týkajúceho sa týchto povinností, v súlade s článkom 16 tejto smernice.

Prevádzkovatelia pevných verejných telefónnych sietí, ktorí boli národnými regulačnými orgánmi určenými ako prevádzkovatelia s významným vplyvom na trhu prevádzkovania pevných verejných telefónnych sietí a služieb podľa prílohy I, časti 1 smernice 97/33/ES alebo smernice 98/10/ES, sa naďalej považujú za „notifikovaných prevádzkovateľov“ na účely nariadenia (ES) č. 2887/2000, do doby dokončenia postupu analýzy trhu uvedeného v článku 16. Potom sa prestanú považovať za „notifikovaných prevádzkovateľov“ na účely uvedeného nariadenia.

Článok 28

Transpozícia

1. Členské štáty najneskôr do 24. júla 2003 prijímú a uverejnia zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou. Bezodkladne o tom informujú Komisiu.

Tieto opatrenia sa budú uplatňovať od 25. júla 2003.

2. Členské štáty uvedú priamo v prijatých ustanoveniach alebo pri ich úradnom uverejnení odkaz na túto smernicu. Podrobnosti o odkaze upravujú členské štáty.

3. Členské štáty oznámia Komisii znenie hlavných ustanovení vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré prijímú v oblasti pôsobnosti tejto smernice a akékoľvek následné zmeny týchto ustanovení.

Článok 29

Účinnosť

Táto smernica nadobúda účinnosť dňom jej uverejnenia v Úradnom vestníku Európskych spoločenstiev.

Článok 30

Adresáti

Táto smernica je adresovaná členským štátom.

V Bruseli 7. marca 2002

Za Európsky parlament

predseda

P. COX

Za Radu

predseda

J. C. APARICIO

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 217, 6.8.1991, s. 31.

⁽²⁾ Ú. v. ES L 165, 19.6.1992, s. 27. Smernica naposledy zmenená a doplnená rozhodnutím Komisie 98/80/ES (Ú. v. ES L 14, 20.1.1998, s. 27).

⁽³⁾ Ú. v. ES L 137, 20.5.1992, s. 21.

⁽⁴⁾ Ú. v. ES L 101, 1.4.1998, s. 24.

PRÍLOHA I

Zoznam trhov, ktoré sa majú zahrnúť v úvodnom odporúčaní Komisie o príslušných trhoch výrobkov a služieb uvedených v článku 151. *Trhy uvedené v smernici 2002/22/ES (Smernica o univerzálnej službe)*

Článok 16 — trhy definované podľa predchádzajúceho regulačného rámca, kde majú byť povinnosti prehodnotené.

Zabezpečenie pripojenia a používania verejnej telefónnej siete na pevných miestach.

Zabezpečenie prenajatých okruhov pre koncových užívateľov.

2. *Trhy uvedené v smernici 2002/19/ES (prístupová smernica)*

Článok 7 — trhy definované podľa predchádzajúceho regulačného rámca, kde majú byť prehodnotené povinnosti

Prepojenie (Smernica 97/33/ES)

zriadenie hovoru v pevnej verejnej telefónnej sieti

ukončenie hovoru v pevnej verejnej telefónnej sieti

služby prenosu (tranzit) v pevnej verejnej telefónnej sieti

zriadenie hovoru vo verejných mobilných telefónnych sieťach

ukončenie hovoru vo verejných mobilných telefónnych sieťach

prepojenie prenajatých okruhov (prepojenie čiastkových okruhov)

Prístup k sieti a osobitný prístup k sieti (smernica 97/33/ES, smernica 98/10/ES)

prístup k pevnej verejnej telefónnej sieti, vrátane uvoľneného prístupu k účastníckemu vedeniu;

prístup k mobilným verejným telefónnym sieťam, vrátane výberu prevádzkovateľa

Kapacita prenajatých okruhov pre veľkoobchodných zákazníkov (smernica 92/44/EHS)

veľkoobchodné zabezpečenie kapacity prenajatých vedení ostatným dodávateľom elektronických komunikačných sietí alebo služieb.

3. *Trhy uvedené v nariadení (ES) č. 2887/2000*

Služby poskytované cez uvoľnené (metalický skrúcaný pár) vedenia.

4. *Ďalšie trhy*

Národný trh pre medzinárodné roamingové služby vo verejných mobilných telefónnych sieťach.

PRÍLOHA II

Kritériá používané národnými regulačnými orgánmi pri hodnotení spoločnej dominancie v súlade s článkom 14 ods. 2, druhý pododsek

V zmysle článku 14 môže byť zistené spoločné dominantné postavenie dvoch alebo viacerých podnikov, dokonca aj v prípade absencie štrukturálnych alebo iných vzájomných väzieb, pôsobiacich na trhu, ktorého štruktúra sa považuje za štruktúru vedúcu ku koordinovaným účinkom. Bez vplyvu na precedentné právo Súdneho dvora o spoločnej dominancii môže ísť o prípady, keď trh vykazuje niekoľko zodpovedajúcich charakteristík, hlavne vo vzťahu ku koncentrácii na trhu, transparentnosti a ďalším charakteristikám uvedeným nižšie:

- rozvinutý trh,
- stagnujúci alebo mierny rast na strane dopytu,
- malá pružnosť dopytu,
- homogénny výrobok,
- podobná štruktúra nákladov,
- podobné trhové podiely,
- nedostatok technických inovácií, vyspelá technológia,
- absencia prebytku kapacity,
- veľké prekážky vstupu,
- nedostatok protiváhy kúpnej sily,
- nedostatok potenciálnej hospodárskej súťaže,
- rôzne druhy neformálnych alebo iných väzieb medzi zainteresovanými podnikmi,
- odvetné mechanizmy,
- nedostatok alebo ohraničený priestor cenovej hospodárskej súťaže.

Vyššie uvedený zoznam nepredstavuje úplný zoznam ani kumulatívne kritériá. Je to skôr zoznam príkladov argumentov, ktoré sa môžu použiť na podporu tvrdení týkajúcich sa existencie spoločnej dominancie.